

תשורה

משמחת הנישואין
של

לוי יצחק ושיינא
גארדאן

תשורה

משמחת הנישואין
של

לוי יצחק ושיינא
גארדאן

יום ב' ו' אלול ה'תשס"ז - ברוקלין, נ.י.

בעזה"ת

שלום וברכה

לזכרון טוב, ליום כלולותינו, הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק, בתשורה זו הכוללת צילומי כתבי יד קדשו של כ"ק אדמו"ר זי"ע המתפרסמים בזה לראשונה. בראש הקונטרס באה שיחת כ"ק אדמו"ר מש"פ תצא ה'תשי"ד (נדפס בלקו"ש חי"ט עמוד 215).

ברצוננו להביע בזה תודתנו לכל ידידינו ומכרינו אשר הואילו לשמוח אתנו יחדיו, וביום שמחת לבבנו, ולברכנו בברכת מז"ט, וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות. הא-ל הטוב הוא יתברך, יברך את כבודו ואנשי ביתו יחיו, בתוך כלל אחב"י יחיו בברכות מאליפות מנפש ועד בשר.

ויהי רצון מהשי"ת שנזכה לקיום היעוד "מהרה ה"א ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים, קול ששון וקול שמחה, קול חתן וקול כלה" וכו' בגאולה האמתית והשלימה ע"י משיח צדקנו ותיכף ומיד ממש.

בשמחה ובברכה

מוקיריהם ומכבדיהם

לוי יצחק ושיינא גארדאן

יום ב' ו' אלול ה'תשס"ז
ברוקלין, נ.י.

גדר הקניין של קידושי כסף

א. מהפסוק¹ „כי יקח איש אשה ובעלה .. ויצאה .. והיתה” לומדים² ש„האשה נקנית בכסף בשטר ובביאה”. כסף – לומדים מ„כי יקח איש אשה”³; מ„ובעלה”⁴ לומדים שנקנית בביאה; ושטר – נלמד מ„ויצאה והיתה – מקיש היתה לזה ליציאתה מזה, מה יציאתה מזה בשטר, אף היתה לזה בשטר”.

קידושי כסף מבטאים יותר מכל את תוכן הקידושין

למרות שהאשה יכולה להיות מקודשת בכל אחת מ„שלוש הדרכים”, בכל זאת „נהגו כל ישראל לקדש בכסף או בשוה כסף”⁵. ויש לומר שזאת בהתאם לכך שקידושין בכסף הם הקניין הראשון הנלמד מן הפסוק – „כי יקח”⁶. כיון שכל עניני התורה מדוייקים לחלוטין, אכן רואים, שבקידושי כסף מתבטאת המשמעות הכללית שבענין הקידושין, יותר מאשר בקידושי שטר וביאה, כפי שיוסבר להלן.

העילה היא הקידושין או הקניין

ב. בגמרא⁷ יש דרך נוספת ללמוד שהאשה נקנית בכסף – מ„ויצאה חנם אין כסף”⁸ – אין כסף לאדון זה אבל יש כסף לאדון אחר (כשיצאה ממנו⁹) ומאן ניהו אב”¹⁰. ויש לומר, שיש הבדל בהגדרת קידושי כסף, אם הם נלמדים מ„כי יקח איש אשה” שבפרשתנו, או מ„ויצאה חנם אין כסף”¹¹ –

- (1) תצא כד, א”ב. וראה הפסוקים שהביא הרמב”ם בריש הל’ אישות: סהמ”צ מ”ע רי”ג; פיהמ”ש ריש קידושין. חינוך מצוה תקנב. וראה שינויי נוסחאות ברמב”ם בהוצאת פרענקל שם. ואכ”מ.
- (2) בספרי עה”פ. וראה קידושין ד, ב ואילך. ירושלמי ריש קידושין. וראה בהערה 1 ובהערה הבאה.
- (3) כ”ה בספרי, ועד”ז בירושלמי שם. ובבבלי (שם ד, ב) מוסיף „אין קיחה אלא בכסף וכה”א נתתי כסף, השדה קח ממני”. וראה שם ב, א ואילך. ובקה”ע שם מפרש כן בירושלמי. וראה בירושלמי שם להלן (הובא בהערה 10).
- (4) כ”ה בספרי, בבלי וירושלמי שם. אבל לר’ יוחנן (שם ט, ב. ועד”ז בירושלמי שם בתחלתו) נלמד מ„בעולת בעל” (תצא כב, כב). וראה בהנסמן לעיל הערה 1 ולקמן הערה 6.
- (5) רמב”ם הל’ אישות פ”ג הכ”א. וממשיך שם „וכן אם רצה לקדש בשטר מקדש”. וראה יבמות לא, ב „רובא בכספא”. וראה ר”ן ריש קידושין. וראה הערה הבאה.
- (6) עדמ”ש הרשב”א וריטב”א ריש קידושין בזה שנקט התנא כסף ברישא.
- (7) שם ג, ב.
- (8) משפטים כא, יא.
- (9) פרש”י קדושין שם ד”ה ויצאה.
- (10) ובירושלמי שם: כסף בלא ביאה מנין ויצאה חנם אין כסף אם אחרת יקח לו מה זו בכסף אף זו בכסף.
- (11) בגמרא שם ד, ב: ואיצטריך למכתב ויצאה חנם ואצטריך למכתב כי יקח כו’. אבל ראה פרש”י שם

כדי להבין זאת, יש להקדים ולהסביר את החקירה של הגאון הרוגוטשובי¹² בקשר לקידושי כסף: „אם העילה הוא הקנין ועל ידי זה מתקדשת, או להיפך: העילה היא הקידושין ועל ידי זה היא קונה את הדבר”¹³. כלומר, האם הקידושין חלים על ידי שהאשה קונה את הכסף, או להיפך: האשה קונה את הכסף על ידי הקידושין.

הוא מביא הוכחות לשני האופנים:

ההלכה היא¹⁴ ש„היתה עומדת ברשות הרבים וזרקו לה קרוב לה מגורשת כו' וכן לענין קידושין”, ו„לשיטת הראשונים”¹⁵ ההלכה היא כך גם לגבי כסף קידושין. ולכאורה, האשה עדיין לא קנתה את הכסף (שהרי אין מדובר דוקא במקרה שהכסף נפל בתוך ד' אמותיה)¹⁶, וכיצד נעשתה אפוא מקודשת? אלא מכאן הוכחה לכך ש„העילה היא הקידושין ועל ידי זה היא קונה הדבר”¹⁷.

מצד שני הוא מביא הוכחה לדרך הראשונה, שהעילה הוא הקנין¹⁸:

מבואר בגמרא¹⁹ שלגבי קידושין „תוך כדי דיבור לאו כדיבור דמי”, ואי אפשר להתחרט על הקידושין בתוך זמן של „כדי דיבור”. ומפרש הרשב”ם²⁰ „שאם קידש אשה בפני עדים וחזר ואמר בתוך כדי דיבור ליהו מתנה ולא ליהו קידושין, אין שומעין לו, ומקודשת ואינה מקודשת”.

ד”ה לתנא. ובפנ”י שם ד”ה ותנא דמיייתי (ובדף ג, ב ד”ה בכסף) כתב דזהו רק לדעת רש”י (דתנא לא ס”ל דלמדן מאין כסף כו’), משא”כ לדעת התוס’. וראה עצמות יוסף שם. (וראה ריטב”א הנ”ל). וראה תוד”ה כשם שם יג, א. מראה הפנים לירושלמי שם בתחלתו. (וראה פרש”י שם ו, ב ד”ה אינה מקודשת. אבני מילואים סי’ כח סקט”ז ועוד).

ולהעיר שבסמה”צ להרמב”ם שם, ובחינוך שם הביאו הלימוד שהאשה נקנית בכסף מאמרו באמה עברי’ (ויצאה חנם) אין כסף כו’. אבל בהל’ אישות (פ”ג ה”כ) כתב הרמב”ם „שנאמר כי יקח איש אשה ואמרו חכמים ליקוחים אלו יהיו בכסף שנאמר כו”.

12 שו”ת צפע”נ דווינסק ח”א ס”ט.

13 וראה מ”ש בזה (ולשונו) בכ”מ בספריו: צפע”נ הל’ אישות פ”ו ה”ד. שו”ת שם סי’ ג, יו”ד, לד (בתחלתו), עז. שו”ת ווארשא סי’ רסז. מהד”ת סב, ב. עו, ג. ועוד (הובאו במפענצ”פ פ”י ס”ב ג, כללים בערכו). ובכ”מ מהנ”ל כתב דשני הדברים נעשו בבת אחת. וראה בית האוצר להר”י ענגל מערכת ב’ כלל ט אות יא (הובא בחלקו במפענצ”פ שם).

14 משנה גיטין עח, א. רמב”ם הל’ אישות ספ”ד. טושו”ע אה”ע סי’ ל ס”ה.

15 כ”ה לשונו בשו”ת הנ”ל הערה 12. ושם סיו”ד „ולולי דברי הרמב”ם”. ובמהד”ת עו שם „כשיטת רבינו ז”ל”.

16 כדעת ר”י שם עח, ב: אפילו מאה אמה, וראה ר”ן שם. כס”מ לרמב”ם שם. נ”כ השו”ע שם.

17 בשו”ת שם סיו”ד: ובאמת הרבה יש להאריך בגדר הך דגיטין דף עח קרוב לה מקודשת ג”כ דמ”מ כיון דגבי קנין לא הוה כמבואר שם מ”מ איך נתקדשה הא לא הוה קנין כלל וגם במה נעשה הכסף שם קידושין כל זמן שלא קנתה. ובשו”ת ווארשא הנ”ל: וכן לולא דברי הראשונים ז”ל דגם בקרוב לה כן דמה לנו ויצאה והיתה דכ”ז שאין כאן לי זה לא חל שם קידושין כלל על הכסף מלבד מה שלא נתקדשה וקנין ליכא. וראה מהד”ת שם: ועי’ גיטין דע”ח ע”ב משמע דהוה מציאות אחת (הקנין של כסף קידושין והקידושין) דמהני גבי קידושין קרוב לה.

18 וראה גם בשו”ת ווארשא הנ”ל. וראה צפע”נ הל’ ע”ז פ”ב ה”ט. הל’ גירושין פ”ו הט”ז.

19 ב”ב קטט, סע”ב ואילך.

20 שם קל, רע”א.

ואינו מובן: מדוע מתאר הרשב"ם מקרה שבו אומר האדם „ליהו מתנה ולא ליהו קידושין“, ולא מקרה פשוט, שהוא חוזר בו לחלוטין מנתינת הכסף, ודורש בחזרה את הכסף מן האשה?

מזה²¹ מוכח, שבמקרה כזה הוא אכן יכול להתחרט. שהרי, בדרך כלל (חוץ מקידושין) „הלכתא כל תוך כדי דיבור כדיבור דמי“¹⁹, ולפיכך הוא יכול להתחרט על הקנאת ונתינת הכסף, אם הוא חוזר בו תוך כדי דיבור, ואז ממילא אינה מקודשת, כי על הקנאת כסף אפשר להתחרט תוך כדי דיבור.

דוקא כאשר חרטתו איננה על הקנאת הכסף, אלא על הקידושין בלבד (והבעלות על הכסף אינה חשובה לו, והוא משאירו לאשה כמתנה), אזי ההלכה היא שאין שומעין לו, כי על הקידושין אי אפשר להתחרט אפילו בזמן של תוך כדי דיבור. ומזה מוכח ש„העילה הוא הקנין“, כי אילו „העילה היא הקידושין ועל ידי זה היא קונה את הדבר“, הרי אפשר להסביר את הגמרא כפשוטה, שברצונו להתחרט על נתינת הכסף, ובכל זאת „אין שומעין לו“, כי הקנאת הכסף נובעת מן הקידושין, וכיון שאי אפשר להתחרט על הקידושין תוך כדי דיבור, אי אפשר להתחרט על הקנאת הכסף (שבא כתוצאה מהקידושין).

אמנם לפי הצד השני, ש„העילה הוא הקנין“ – שתחילת הקידושין הוא הקנאת הכסף, ולכן היה אפשר להתחרט על כך כשם שאפשר להתחרט על כל קנין כסף – מובן מדוע צריך הרשב"ם להסביר²² שכאן אין מדובר במקרה של חרטה על הקנאת הכסף (וזה שהוא משנה מכסף קידושין ל„כסף מתנה“ אינו חזרה מהבעלות על הכסף), אלא במקרה של חרטה על הקידושין בלבד (והכסף להו כמתנה)²³.

ההבדל הנובע משתי דרכי הלימוד על קידושי-כסף

ג. ויש לומר, שזהו ההבדל בין שתי הדרכים שבהן ניתן ללמוד מן הענין של כסף קידושין – מן הפסוק „כי יקח“, או מן הפסוק „ויצאה חנם אין כסף“: בפסוק „כי יקח איש אשה“ מודגשת פעולת האיש, ואילו בלימוד של „אין כסף לאדון זה אבל יש כסף לאדון אחר“ ההדגשה היא על כך שה„אדון“ (האב, שהוא במקום בתו – האשה) מקבל את הכסף. ולפיכך, אם לומדים את הענין של קידושי כסף מ„כי יקח איש אשה“, מסתבר

(21) ראה שו"ת חת"ס אה"ע סי' צז, שמבאר דברי הרשב"ם באופן הפוך.
 (22) ומסיים שם בצפ"נ „והך דגיטין דף עח י"ל בקדושי שטר". ועד"ז כתב בשו"ת שם סי' יו"ד. מהד"ת הנ"ל. וכ"כ בשו"ת ווארשא שם: ובודאי הרשב"ם ז"ל מפרש הך דגיטין רק בקדושי שטר.
 (23) ולדעת הרמב"ם כו' ראה בהמשך התשובה ס"ט שם ביאור אחר מה שלא מהני תוכ"ד בקידושין (כיון שמה שהאשה נעשית מקודשת „זה עושה התורה גזה"כ"). ולפ"ז דעת הרמב"ם מה"ת לא מהני תוכ"ד. ועד"ז כתב בשו"ת שם סי' עח. וראה שו"ת ווארשא שם בריש הסימן ובמקומות שבהערה 18.
 (* וראה ביאור באו"א – לקו"ש חיי"ט ע' 189.)

לומר, שהקידושין מתבצעים באמצעות נתינת הכסף על ידי הבעל – „כי יקח איש“, והקידושין גורמים לקניית הכסף על ידי האשה²⁴.

משא"כ לפי הלימוד מ„יש כסף לאדון אחר“²⁵ מסתבר, שהקידושין מתבצעים רק באמצעות קניית הכסף על ידי האשה, רק כאשר „יש כסף“ – כאשר חלה בעלות האשה על הכסף, ואין די בנתינת הכסף על ידי הבעל.

שני הענינים שבקידושין קיימים גם בקידושי ה' עם ישראל

ד. כל הענינים בנגלה שבתורה נובעים מפנימיות התורה, וכך בעניננו:

ידוע²⁶ הפירוש הפנימי של „האשה נקנית לבעלה“²⁷, שהכוונה היא לקידושין והיחוד של הקב"ה עם כנסת ישראל (הנעשה על ידי שלושת הדרכים של כסף, שטר וביאה²⁸). וכשם שבקידושין כפשוטם בין איש לאשה קיימים שני ענינים²⁹: שייכות האשה לבעלה, והיותה אסורה על אחרים, כך קיימים שני ענינים אלו בקידושין³⁰ שבין הקב"ה לישראל: דבקותם של ישראל בה, והתרחקותם מעניני העולם הסותרים לכך – היותם קדושים ומובדלים מתאוות העולם הזה.

וכשם שבקידושין כפשוטם קשורים שני הענינים, כנאמר ב„חובת הלבבות“³¹: „מן הנמנע ממנו שתתישב אהבת הבורא בלבנו עם התישב אהבת העולם בנו“.

שתי הדעות על קידושי כסף – שני אופנים בעבודת ה'.

ה. על פי הנ"ל יובן הטעם הפנימי למנהג ישראל לקדש דוקא בכסף – כי הענין של פנימיות הקידושין, דבקות ישראל בה, קשור דוקא לדרגא של „כסף“ – מלשון „נכסוף נכספתי“ – עבודה של אהבה³², שעיקרה להביא לידי התקשרות ודבקות בה, ו„לית פולחנא כפולחנא דרחימותא“³³.

ולפי זה תובן המשמעות הפנימית של שתי הסכרות הנ"ל לגבי קידושי כסף

24) וגם לפי מה שלמדין בגמ' קיחה קיחה משדה עפרון וקיחה איקרי קנין, הרי „לאו גז"ש ממש היא כו' אלא גילוי מילתא בעלמא כו' דמה התם בכסף אף הכא בכסף“ (ריטב"א קדושין ב, סע"א, ובכ"מ), אבל אופן וגדר הקנין לא דמי זל"ז.

25) ופשיטא לפי הלימוד בירושלמי „מה זו בכסף אף זו בכסף“. ועפ"ז אולי יש לתרץ קושיות התוס' ד"ה מעיקרא (שם ד, ב).

26) ראה לקו"ת בשלח א, רע"ג. כש"ט בתחלתו סי' יוד. ובכ"מ.

27) לשון רש"י ריש מס' קידושין.

28) ראה לקו"ת וכש"ט שם אוה"ת שבועות ע' קצט. רד. ביאוה"ז (להצ"צ) ע' צב. לקו"ש ח"ו ע' 320 ואילך. וראה לקוטי לוי"צ אגרות-קודש ע' רד.

29) ראה צפע"נ הל' אישות פ"ג הט"ו. ובכ"מ.

30) להעיר מתניא פמ"ו (סה, סע"ב ואילך). אגה"ת פ"י (צט, סע"א).

31) פתח השער לשער אהבת ה'.

32) אוה"ת שבועות שם. וראה כש"ט ולקו"ת שם.

33) ראה זח"ב נה, ב. ח"ג רסז, א.

– אם „העילה הוא הקנין” או „העילה היא הקידושין” – אשר „אלו ואלו דברי אלקים חיים”³⁴, ושתייהן קיימות בפנימיות הענינים:

הקנאת הכסף (אהבה) רומזת לדבקות ישראל בה, וקידושין (מלשון הפרשה והבדלה)³⁵ רומזים לפרישות מעניני העולם הזה. וישנם שני אופנים לגבי הענין שהוא הראשון והוא ה„עילה”, בהתאם לסדר העבודה – בדרך מלמטה למעלה, או מלמעלה למטה³⁶:

בעבודה שממטה למעלה קודם ענין הקידושין – תחילה צריך היהודי לפרוש מתאוות ועניני העולם הזה, ועל ידי כך מתעוררת אצלו אהבה ותשוקה לאלקות (קנין הכסף)³⁷ – „סור מרע”, ואחר כך³⁸ „ועשה טוב”.

לעומת זאת, בעבודה שממעלה למטה הסדר הוא הפוך: לאחר התעוררות האהבה לאלקות, קנין הכסף, נוצר הקידושין – הפרישה מתאוות העולם הזה.

שני סוגי העבודה מתאימים לשני אופני הלימוד לגבי קידושי כסף

1. החילוק בין שני אופנים אלו, ממטה למעלה וממעלה למטה, נובע מכך, שאלה הם שני סוגי עבודה: האופן הראשון הוא עבודה בסדר ובהדרגה, עבודה שכלית שעל פי טעם ודעת, ולכן אי אפשר להגיע לאהבת ה' לפני ההתרחקות מאהבת עניני העולם הזה.

האופן השני הוא עבודה שלמעלה מטעם ודעת, מעל להדרגה וסדר: ללא התחשבות במעמדו ובמצבו³⁹, מתמסר היהודי בדבקות לאלקות מתוך קבלת עול שמעל לטעם ודעת, ועל ידי כך הוא נעשה מופרש מתאוות ותענוגי העולם הזה.

ויש לומר, שזהו ההבדל בין שתי דרכי הלימוד של ענין קידושי כסף – אם לומדים זאת מ„כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה” שבפרשת קידושין, או מ„וַיֵּצֵא חֲנָם אִין כֶּסֶף” שבפרשת אמה העבריה:

בפרשת קידושין – דהיינו ענין הקידושין בסדר העבודה הרגילה – צריכים תחילה להתבצע הקידושין, ההתרחקות מעניני העולם, ולאחר מכן קנין הכסף – אהבה ויחוד עם אלקות.

לעומת זאת, בענין הקידושין שבפרשת אמה עבריה – עבודת עבד, שזוהי עבודה של קבלת עול שלמעלה מטעם ודעת – בקידושין אלו אפשר להגיע

(34) עירובין יג, ב.

(35) ראה תו"כ ורש"י ר"פ קדושים. פרש"י משפטים כב, ל. קדושים כ, ז. כו. ועוד. וראה בהנסמן בהערה 30.

(36) ראה ד"ה והר סיני עשן תש"ט פ"ח ואילך. ובכ"מ.

(37) ראה תניא ספמ"ג.

(38) לקו"ת בלק ע, ג. ועוד.

(39) להעיר מתניא שם.

להתמסרות לאלקות אף לפני ההתרחקות מעניני העולם הזה, עד שעל ידי ההתמסרות המוחלטת לאלקות מתרחקים ממילא מעניני העולם הזה.

ז. ועוד יש לומר (ובעומק יותר), שענין זה קשור דוקא לאמה העבריה –

שני סוגי עבודה אלו הם גם בהתאם לדרגות השונות של מצב היהודי העובד: אם הוא במצב שפרישותו מתאוות העולם צריכה להיות כפשוטה, הרי עבודתו צריכה להתבצע לפי הסדר הרגיל: אין הוא יכול להגיע לדרגות נעלות יותר, לדבקות בה' ולאהבה, אלא אם כן ביטל תחילה את הרע שבקרבו, את התאוות הגשמיות⁴⁰, הוא צריך תחילה את ענין הקידושין (פרישות והבדלה), ורק לאחר מכן את ענין ה"כסף" (יחוד ודבקות באלקות).

אבל כאשר הוא מורחק כבר מתאוות העולם הזה כפשוטן, ונדרשת ממנו דרגה נעלית יותר של פרישות – לפרוש מ"טבע מדותיו", לעבוד את ה' מעל להגבלות טבעו – עבודה זו יכולה להיות על ידי עבודה של "מוחין דגדלות", ההתבוננות בעומק הלב באלקות, הגורמת להפיכת טבעי מדותיו, "שיהיה התשוקה לאלקות בשינוי ממהות תשוקתו לחמדי עולם הזה ובהתפכחות המדות"⁴¹.

לפיכך נלמד אופן זה של קידושי כסף דווקא מאמה העבריה, כי דרגת האמה העבריה היא⁴¹ שינוי ממהות למהות כעבודת האמה כפשוטה: הפיכת תבואה למאכל, מטעמים.

וכיון שב"כל נפש בפרט"⁴¹ קיימות כל הדרגות, הרי שניתן הכח להתמסר לגמרי באהבה ודבקות באלקות, וכך נוצרת בדרך ממילא ההתרחקות מתאוות העולם הזה, באופן של שינוי טבע המדות ממהות למהות.

ועל ידי זה נקנית האשה לבעלה – נהיה יחוד מוחלט בין ישראל לקב"ה, שזהו ענין הנישואין⁴² שיהיו בקרוב ממש (באמצעות עבודת האירוסין⁴² בזמן הגלות) ובביאת משיח צדקנו.

(משיחת ש"פ תצא י"ג אלול* תשי"ד – תרגום מלקוטי שיחות חלק יט עמ' 512)

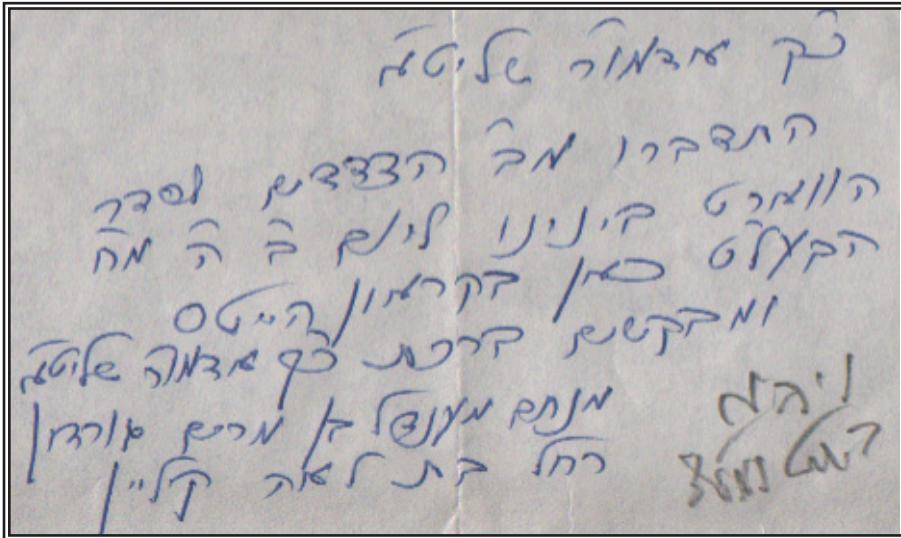
(40) ראה גם המשך תער"ב ח"ב ע' א'מח. ובכ"מ.
 (41) סהמ"צ להצ"צ מצות יעוד או פדיון אמה העברי' (פד, א). וראה גם ע"ד העבודה דאמה עברי' – תו"ח שמות ד"ה וכי ימכור ע"א, ב ואילך). ד"ה שער התפלה פס"ו ואילך. אוה"ת משפטים ע' א'קכו ואילך.
 (42) שמור"ר ספט"ו.

(* יום נישואי כ"ק אדמו"ר (מהור"י צ) נ"ע (עש"ק תצא בשנת תרנ"ז). ולהעיר שנשואי כ"ק אביו אדמו"ר (מהור"ב) נ"ע ה"י במוצש"ק תצא י"א אלול תרל"ה).

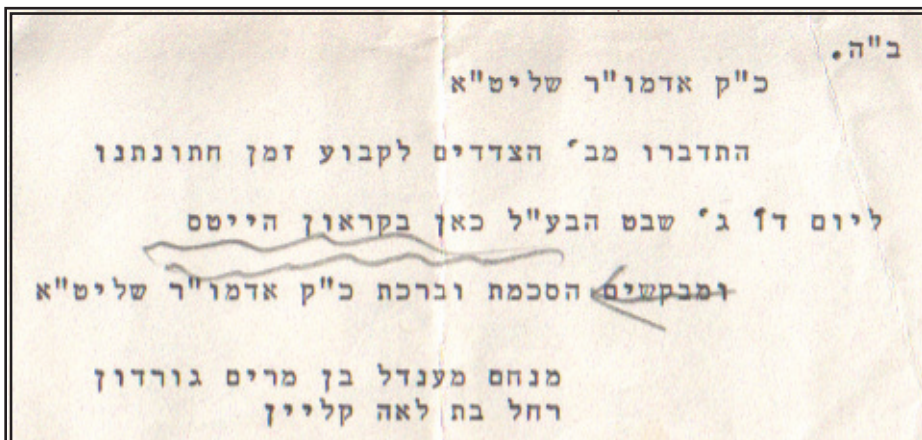
ז

ג' מענות בקשר לווארט וקביעות יום חתונתם של הורי החתן שיחיו

על ההודעה שהתדברו מב' הצדדים לסדר הווארט ביום ב' ה' מ"ח בקראון הייטס ובקשת ברכת כ"ק אדמו"ר כתב:
ויהא בשטומו"צ.

על ההודעה שהתדברו מב' הצדדים לקבוע זמן חתונתם ליום ד' ג' שבט "כאן בקראון הייטס ומבקשים הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א" רשם ב' קוים מתחת התיבות "כאן בקראון הייטס" להדגישם ורשם חץ מעל תיבת "ומבקשים" דהיינו שישנה הסכמתו וברכתו הק'.

ב

לפנינו מענה לא' מאנ"ש ששאל על הנתבאר בשיחת ש"פ בלק ה'תשל"ד למה פחד בלק מבנ"י והלא נצטוו שלא ילחמו במואב, כי פחד שכמו שחשבון נטהר בסיחון כן יכול לקרות גם לו כו'. דלכאו' הלא רש"י בפרשתנו (בלק ל"א, ב) בעצמו מקשה קושיא זו ומתרץ באופן אחר (מאת המדינים - לא מאת המואבים שהמואבים נכנסו לדבר מחמת יראה שהיו יראים מהם שיהיו שוללים אותם, שלא נאמר אלא ואל תתגר בם מלחמה) שעיקר הפחד הי' שלא ישללו אותם. על מ"ש השואל שרש"י סובר דעיקר הפחד הי' שלא ישללו אותם כתב כ"ק אדמו"ר:

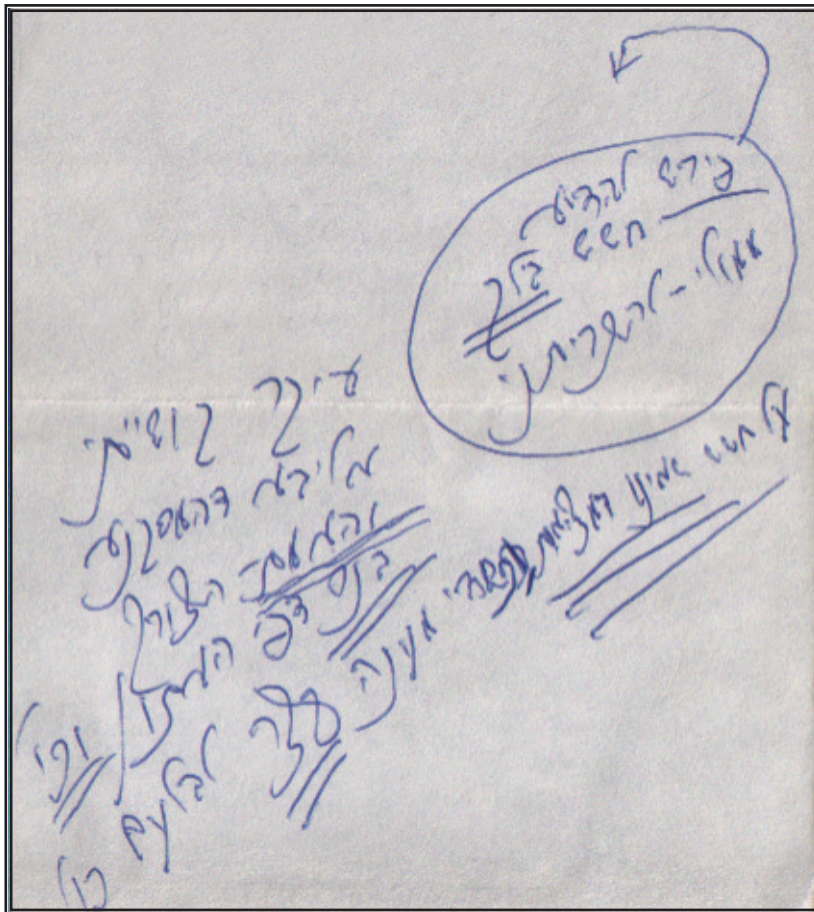
[רש"י] פירש להדיא חשש בלק ממולי - להכריתני

ועל כללות הקושיא כתב בשולי מכתב השואל:

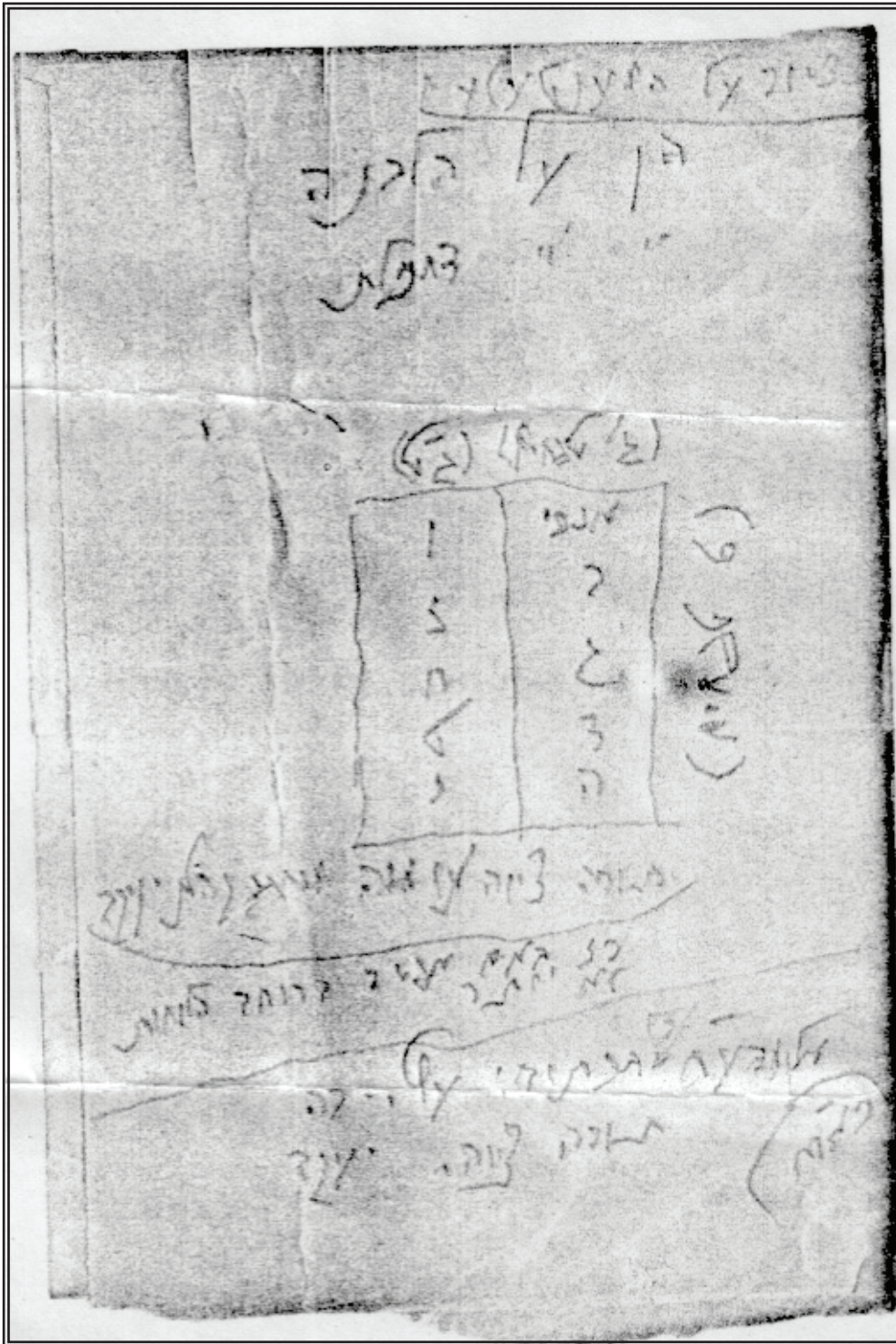
עיקר קושייתי אליבא דהמסקנא והאמת - הצורך בנס דפי האתון וכו' על חשש

שאינו במציאות, וכשדי מענה קצר לבלעם כו'

דהיינו שאפי' אם נאמר שבלק לא ידע אדות הציווי, הרי במקום כל השקו"ט בין הקב"ה לבלעם אם ללכת או לא ללכת לבלק והצורך בנס דפי האתון, הי' די שבלעם יענה מענה קצר שאין לו מה לפחד וכל החשש בכלל אינו במציאות. עי"ש בהשיחה, ועיג"כ בלקו"ש ח"ח ע' 147 הערה 32.

הוראות בקשר למעילים שעל הספר תורה לילדי ישראל

ציור על המענטעלע
הן על הלכנה
הן על דתכלת
(היינו על המעיל של
הימים נוראים ושל כל
ימות השנה)

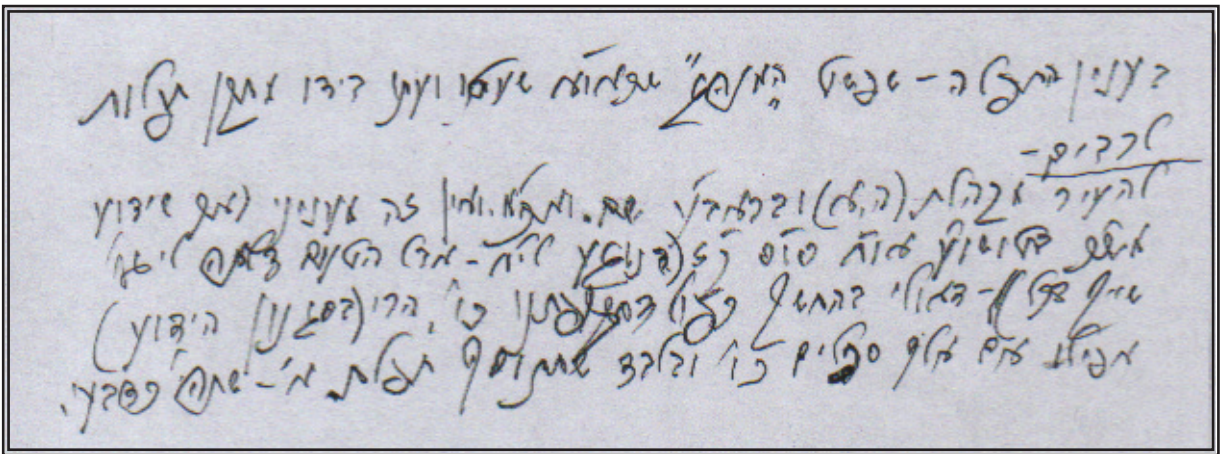
על הציור בגוכתי"ק
של הלוחות רשם את
המדות שרוחב כל לוח
יהי
(ג' טפחים) (ג"ט)
ובאורך רשם שיהי
(6 טפחים)

מתחת ללוחות כתב
תורה צוה לנו משה
מורשה קהלת יעקב
והוסיף:
כ"ז באם אפשר
ברוחב הלוחות לא
יותר,
דהיינו שכל הפסוק
דתורה צוה וגו' לא
יצא מחוץ לרוחב ב'
הלוחות ביחד

והוסיף:
על כאו"א מהע"ה
הכתוב: עץ . . בה
תורה צוה . . יעקב

חלק ממכ' (תשרי תשל"ה, נדפס בלקו"ש חט"ז ע' 578) ע"ד אמירת תחינות, בעת הדלקת נרות שבת קודש, ומוזכר אמירת תחינה בקיצור של"ה (ע' קנז) ובשם הבחיי:

בענין התפלה - שפשט ה"מנהג" שכאו"א שעטו ועתו בידו מתקן תפלות לרבים - להעיר מקהלת (ה,א) ובראב"ע שם. ואכ"מ. ואין זה מעניני (אף שידוע מש"כ בטושו"ע או"ח סו"ס ק"ז (בנוגע לי"ח - אבל הטעם דלמה לי גו' שייך בכל)) - דאולי בהחשך כפול דתקופתנו כו', הרי (בסגנון הידוע) אפילו אם אלף סכלים כו' ובלבד שתתוסף תפלת א' שתהי' כדבעי.

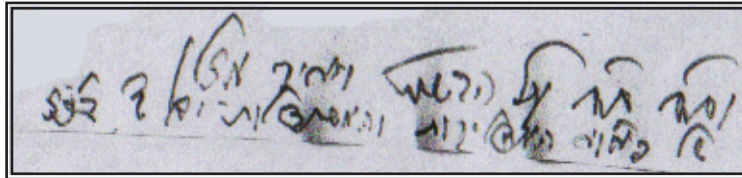

קהלת (ה,א): אל תבהל על פיך ולבך אל ימהר להוציא דבר לפני הא-לקים גו'. ובראב"ע שם: חייב אדם שיתפלל שישמור פתחי פיו, ויחשוב בלבו שהוא עומד לפני מלך בידו להחיות ולהמית, על כן אסור שיתפלל אדם ויכניס בתוך תפילתו פיוטין לא ידע עיקר פירושם. . ולא אוכל לבאר אחד מני אלף מטעות הפייטנים. והטוב בעיני שלא יתפלל אדם בהם כי אם התפילה הקבועה. . (עי"ש באריכות).
טושו"ע או"ח סו"ס ק"ז: אם אין יכול לכוין יפה קרינן ביה למה לי רוב זבחיכם והלואי שיוכל לכוין יפה בשלש תפילות הקבועות ביום.
בסגנון הידוע: כנראה הכוונה לפתיחת המורה הנבוכים להרמב"ם ז"ל (ושם: אני האיש אשר כשיציקהו הענין ויצר לו הדרך ולא ימצא תחבולה ללמד האמת שבא עליו מופת אלא בשיאות לאחד מעולה ולא יאות לעשרת אלפים סכלים, אני בוחר לאמרו לעצמו, ולא ארגיש בגנות העם ההוא, וארצה להציל המעולה האחד ההוא ממה שנשקע בו ואורה מבוכתו עד שישלם וירפא).

ה

במענה על דו"ח ע"ד מבצע נרות שבת קודש

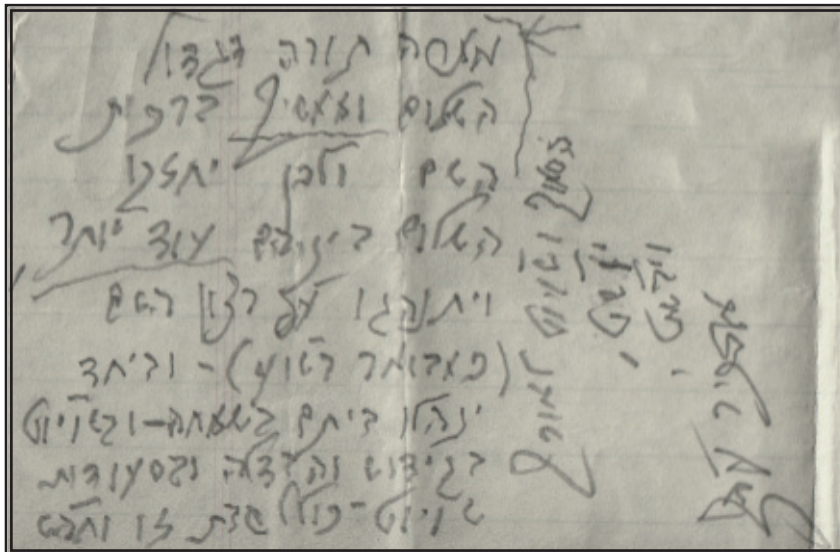
ות"ח ת"ח על הבשוי"ט ויאיר מזלן של כאו"א המדליקות והמשתדלות-ים שי' בכ"ז

ו

מענה בקשר לחיזוק שלום בית

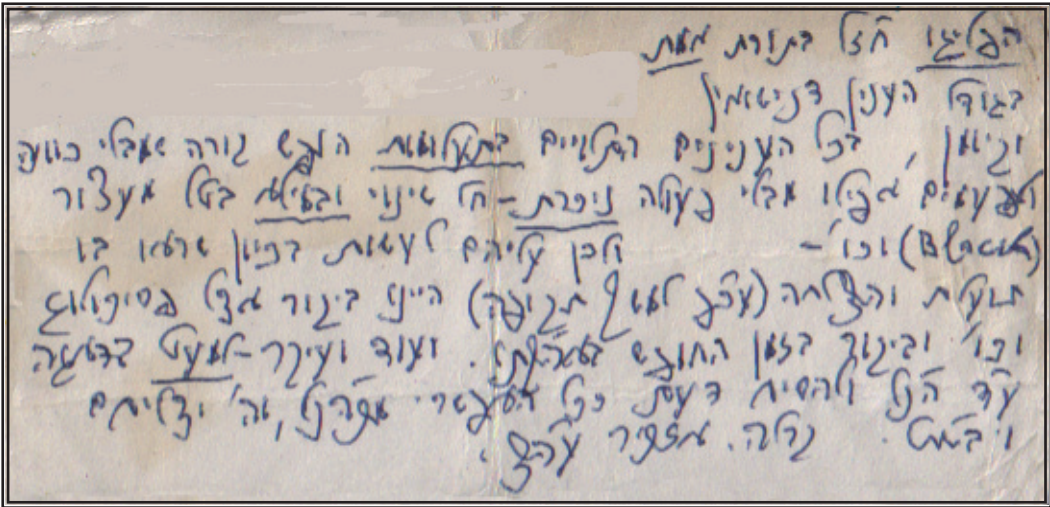
אמרה תורה דגדול השלום וממשיך ברכות השם ולכן יחזקו השלום ביניהם עוד יותר, ויתנהגו ע"פ רצון השם (כמבואר בשו"ע) - וביחד ינהלו ביתם בשמחה - ובשוי"ט בקידוש והבדלה ובסעודות שוי"ט - כולל שבת זו וחה"ש הסמוך ושוי"ט לאורך יוש"ט, ויבש"ט. אזכיר עה"צ

ז

מענה בעניני שלום בית

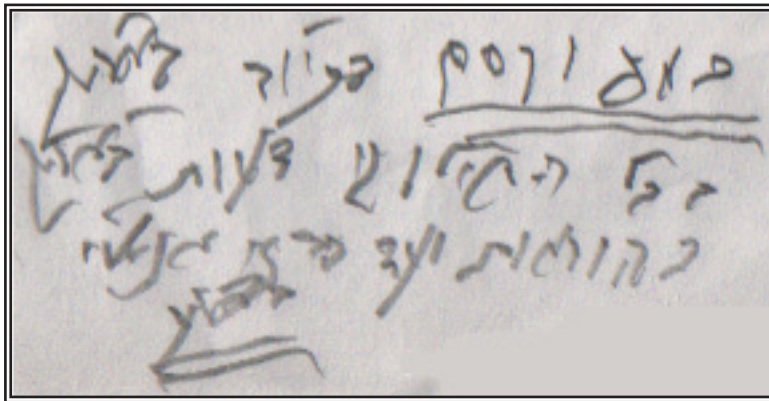
הפליגו הז"ל בתורת אמת בגודל הענין דנישואין וקיומן, ככל הענינים התלויים בתעלומות הנפש קורה שמבלי כוונה ולפעמים אפילו מבלי פעולה ניכרת - חל שינוי ובמילא בטל מעצור (Block) וכו' - ולכן עליהם לעשות בכיון שראו בו תועלת והצלחה (עכ"פ למשך תקופה) היינו ביקור אצל פסיכולוג וכו' וביקור בזמן החופש באהקת"ו. ועוד ועיקר - למעט בדאגה ע"ד הנ"ל ולהסיח דעת ככל האפשרי מכהנ"ל, וה' יצליחם ויבש"ט. קבלה. אזכיר עה"צ.

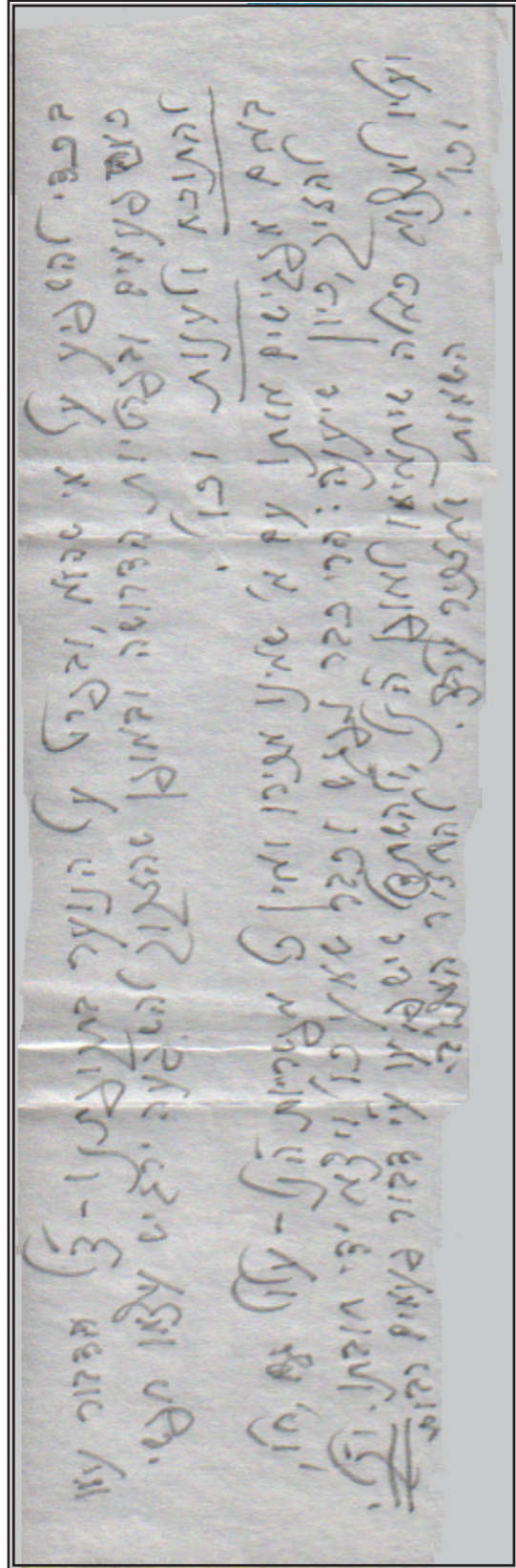

ח

מענה מחורף ה'תשנ"ב:

כמפורסם בכיו"ב באה"ק בכל החילוקי דעות באה"ק כהוראות ועד רבני אנ"ש באה"ק

השמות ואזכיר עה"צ.

ועליו למצוא כאלה שיתאמו לאופן הנ"ל, ולהשתדל שישפיעו ע"י דבור פעמים רבות וכו'.

כר' ויצא ידי חובתו. וק"ל.

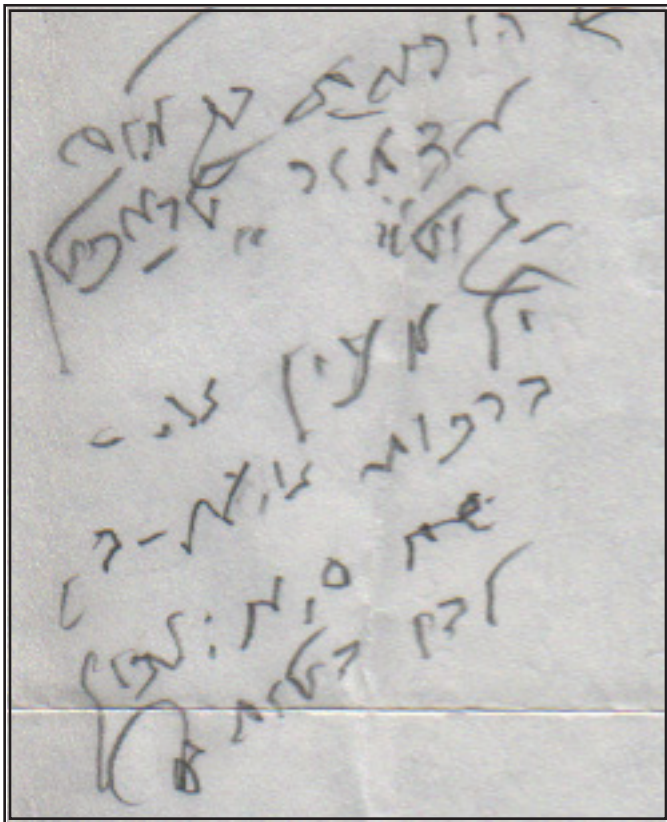
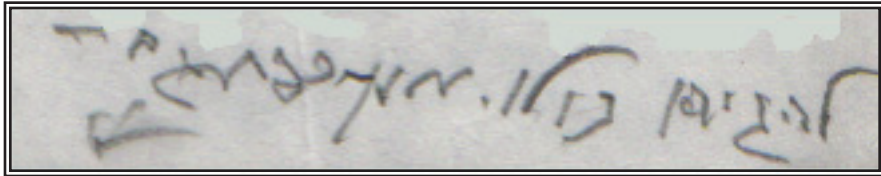
כאם מפגשים אותו עם א' שאינו מכיר ואין כל אפשרות הנ"ל - עלול גם, ח"ו, להזיק, כיון שיענה: הרי כבר נפגש וכבר שמע ירגיש עצמו חפשי להתוכח ולענות וכו'.

ככדי להשפיע על מי שהוא, וכפרט על הנוער בתקופתנו - צ"ל הזכור עמו כמה פעמים וכפרטיות הדרושה ובאופן שהזקוק להשפעה מענה המורה דרך איך להשפיע על הנוער בתקופתנו

י

מענה על שאלת רב א' שנמצא בביהכנ"ס שלו ספר תורה חדש וזהו ב' פעמים
שנמצא בו פסול ובב' הפעמים קרה שנפטר שם אברך צעיר

להגיהו כולו. און - כפתגם - הוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר "טראכטן גוט"
י"ל מעין זה - ברכות נו, א-ב, שם ס, א: נכון לכו בטוח גו'

ברכות נו, א-ב: עי"ש באריכות אגדות שונות בנוגע פתרון חלומות ש"כל החלומות הולכין אחר
הפה" וכו', ומתוכן האגדות עולה שכפי המחשבות והציפיות של האדם כן יקרה לו בפועל, ומחשבה
טובה - טראכטן גוט - פועל שאכן כן יהי'.

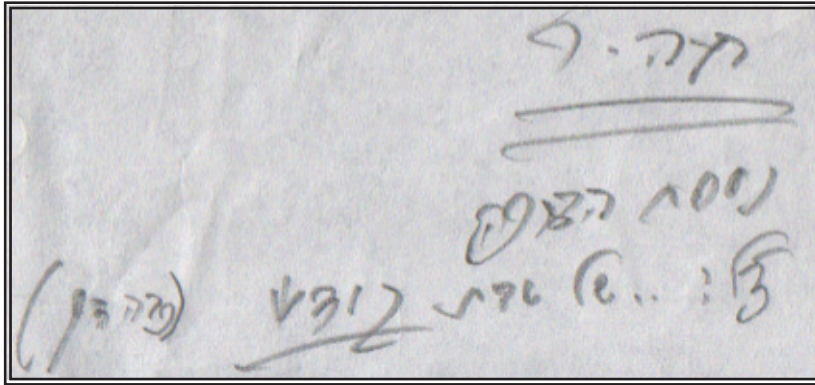
שם ס, א: ת"ר מעשה בהלל הזקן שהי' בא בדרך ושמע קול צוחה בעיר, אמר מובטח אני שאין זה
בתוך ביתי. ועליו הכתוב אומר "משמועה רעה לא יירא נכון לכו בטוח בה" (תהלים קיב). אמר רבא
וכו' (עי"ש).

יא

מענה ע"ד הנוסח הנכון בברכת הדלקת נש"ק:

מהיר

נוסח הברכה צ"ל: . . של שבת קודש (ככהדף)

יב

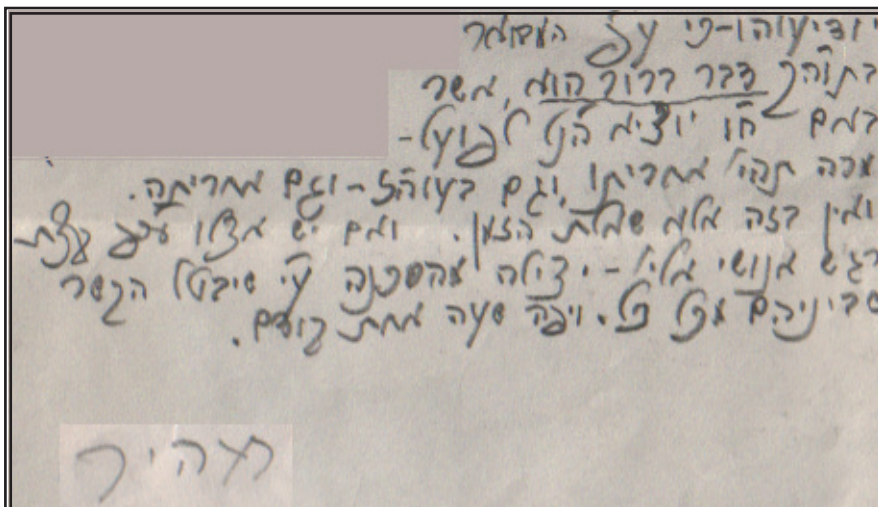
מענה בקשר לא' שרצה להתחתן עם גוי' ר"ל

יודיעוהו - כי ע"פ המבואר בתוה"ק דבר ברור הוא, אשר באם ח"ו יוציא הנ"ל לפועל - מרה תהי' אחריתו, וגם בעוה"ז - וגם אחריתה. ואין בזה אלא שאלת הזמן. ואם יש אצלו עכ"פ קצת רגש אנושי אלי' - יצילה מהסכנה ע"י שיבטל הקשר שביניהם מכל כל. ויפה שעה אחת

קודם.

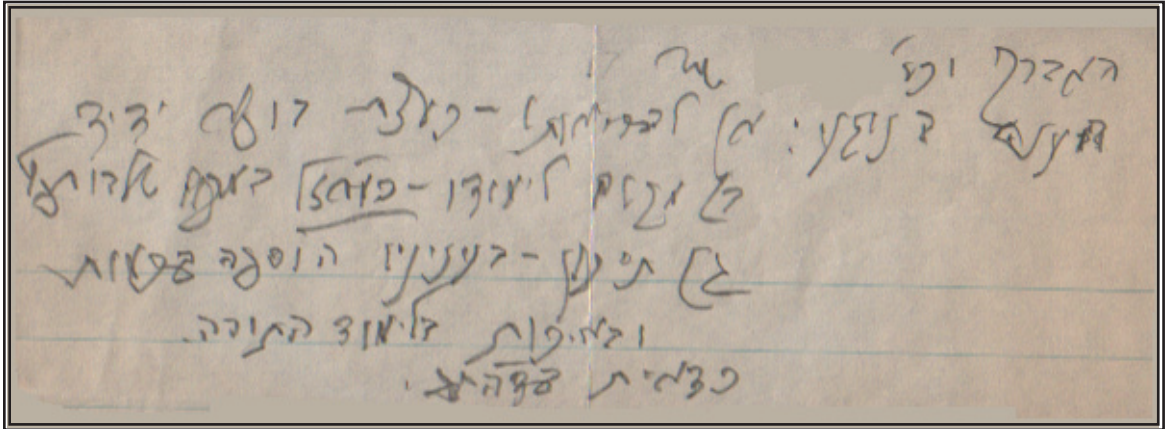
על המעטפה רשם:

מהיר

יג

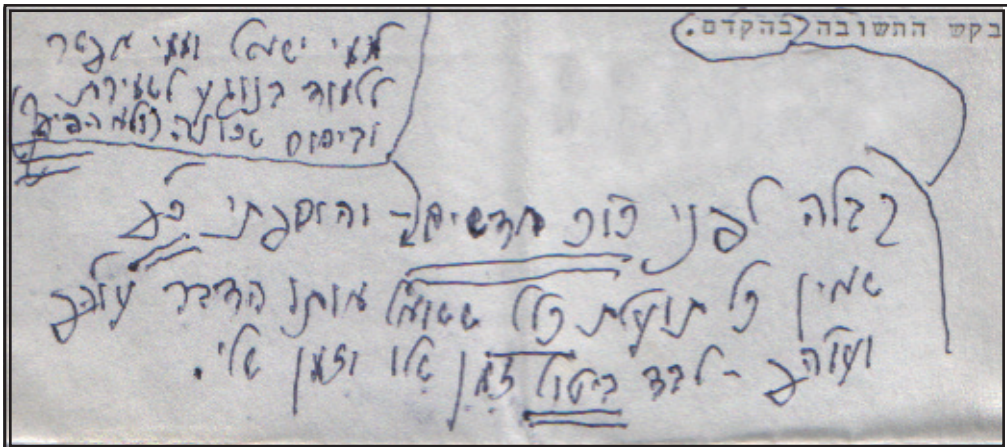
- האברך וכו' . . שי'
 במענה בנוגע: א) לבריאותו - כעצת רופא ידיד
 ב) מקום לימודו - כמחז"ל במקום שלכו חפץ
 ג) תיקון - בעניניו הוספה בכמות ובאיכות בלימוד התורה.
 כדאית בדהת"פ [=בדיקת התפילין].

יד

מענה בקשר לשמירת וביסוס השכונה

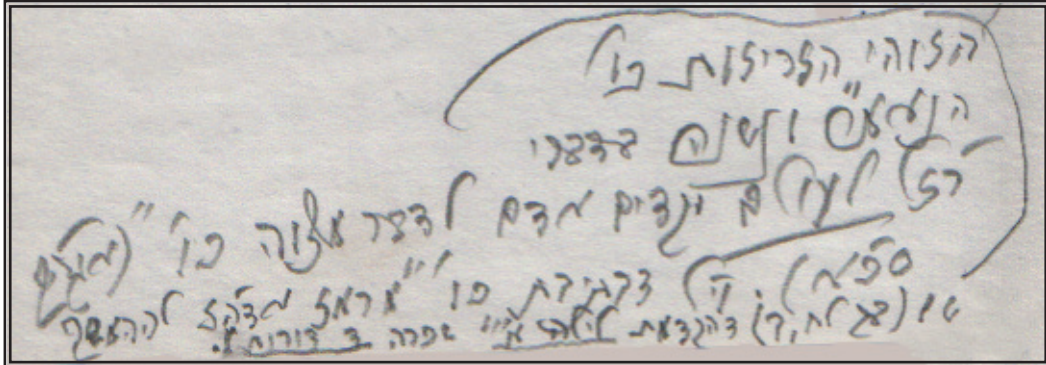
על בקשת השואל לקבל תשובה בהקדם כתב כ"ק אדמו"ר:
 קבלה לפני כו"כ חרשים למי ישאל וממי אפשר ללמוד בנוגע לשמירת וביסוס שכונה (ולא
 ההיפך) - והוספתי כ"פ שאין כל תועלת כלל ששואל אותו הדבר עוה"פ ועוה"פ - לבד
 ביטול זמן שלו וזמן שלי.

שז

מענה על מכ' רב אחד מתאריך י"ג תמוז תשל"ד שכתב לב"ק אדמו"ר בקשר לספרו שעודדו ב"ק אדמו"ר להו"ל ש"נדחה מסירת הכת"י שלי לדפוס עד אחרי ט' באב"

הזוהי "הזריזות כו' הנאמר ונשנה בדברי רז"ל לעולם יקדים אדם לדבר מצוה כו'" (אגה"ק סכ"א). וי"ל דבתיבת "כו'" מרמז אדה"ז להמשך שם (בק לח, ב) דהקדמת לילה א' שכרה ד דורות!.

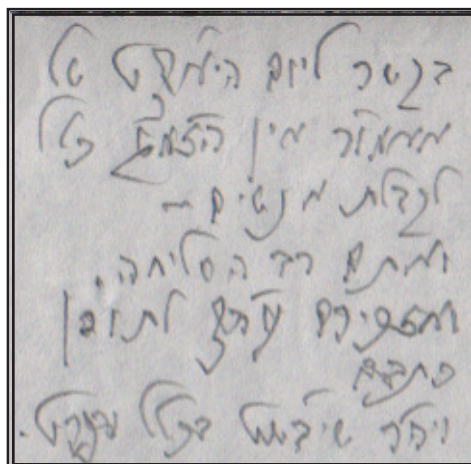

ב"ק לח, ב: ואמר ר' חייא בר אבא אמר ר' יהושע בן קרחה: לעולם יקדים אדם לדבר מצוה, שבשכיל לילה אחת שקדמתה בכירה לצעירה, קדמתה ארבע דורות לישראל: עובד ישי ודוד ושלמה ואילו צעירה עד רחבעם, דכתיב ושם אמו נעמה העמונית.

שז

מענה לבקשה להכנס ליחידות בכ"ף מנחם-אב

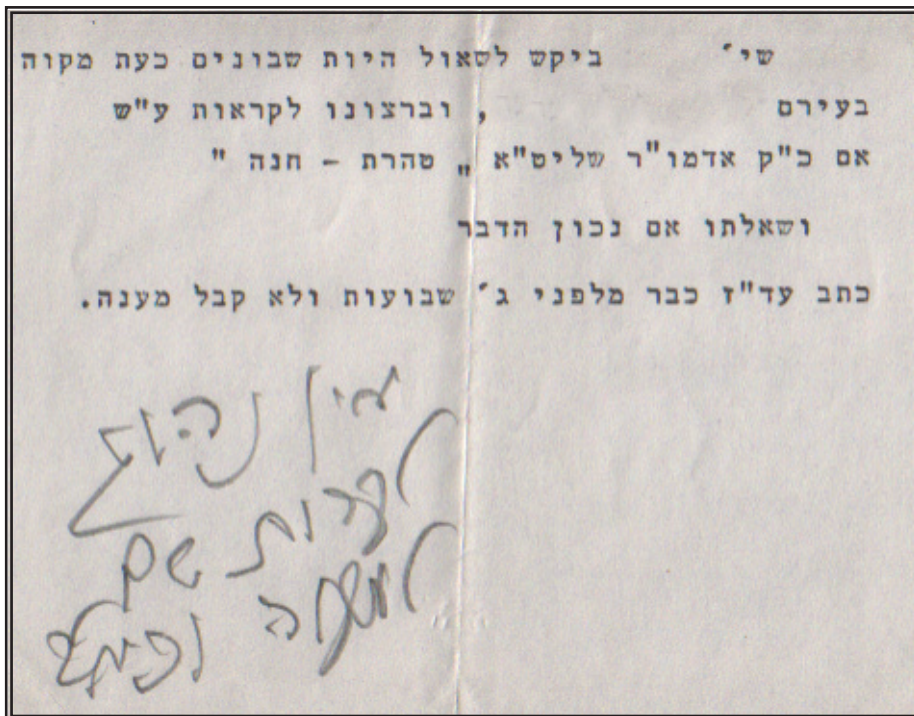
בקשר ליום היאצ"ט של אדמו"ר אין הזמ"ג כלל לקבלת אנשים - ואתם רב הסליחה. ואזכירם עה"צ לתוכן כתבם ויה"ר שיבש"ט בכלל ובפרט.

יה

במענה לא' שביקש הסכמת כ"ק אדמו"ר לקרוא למקוה שנבנית בעירו
ע"ש אם כ"ק אדמו"ר

אין נהוג לקרות שם למקוה וכיו"ב

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו

כ"ק אדמו"ר זי"ע

ולזכות

החתן הרה"ת לוי יצחק והכלה מרת שיינא שיחיו גאָרדאָן
לרגל נישואיהם בשעה טובה ומוצלחת
יום ב' פ' תצא, וא"ו אלול, ה'תשס"ז

נדפס ע"י ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' מנחם מענדל וזוגתו מרת רחל שיחיו גאָרדאָן
הרה"ת ר' יהודה ליב וזוגתו מרת ראָשא לאה שיחיו איטקין

ולזכות זקניהם

מרת מרים שתחי גאָרדאָן

הרה"ת ר' ירחמיאל בנימין הלוי וזוגתו מרת לאה שיחיו קליין

מרת העניא חאַשא שתחי שוסטערמאַן

הרה"ת ר' מאיר וזוגתו מרת סימא חאַסיא שיחיו איטקין

הרה"ת ר' שלום דובער וזוגתו מרת שרה אסתר שיחיו שאַנאָוויטש

מרת בלומא לאה שתחי לאַקשין

